

So-toak zugd
_la a buvdo _

Mõõré

موري

شركاء التنفيذ :

المحتوى الإسلامى

رواد التراجم

بيان الإسلام

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص

Tel : +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245-2836

www.islamiccontent.org

So-toak zugd la a buvdo.

Pēgr be ne Wēnd sēn yaa bōn-naandsā
Soabā, la puvsg la tlg be tōnd Nabiyaamā
a Mvhammad zugu, ne a zak rāmbā la a
Şahaabsā gilli.

Rē poorē:

**Ad wānde yaa sebr sēn kuvsg ko
εεga, n gomd so-toak buvd la a
zugd yelle, tōnd talla nonglem
a pugē, n na n vēneg kēnkēnd
sēn tar tulsem ne yel nins wvsg
fāa.**

La Wēnd la d kot t'A maan-a tı yaa
pv-peelem ne Yēnda yel-sōmdā raab bala,
la A maan-a t'a naf lıslaambā zānga.

**Bāngrā sull sēn be Tiging ning sēn geta
Lıslaangā karengā sōgnegā ne buud-rāmbā
goamā.**

Rëenem: so-toak zugd-rãmbã

Sõmba ne ned ning sên boba sor n kêng hagiimd maa zêng sên ka rënd sên yaa tûudmã sorã, t'a nidg pãng ne sên watã:

1

A maanda istihaara wã (bao sômã tûusg ne Wëndã) n kos sôngr ne Wëndë (A Naam yulg yã) wakat ning sên na n yi sôma ne-a, la bôn-zombdg ning sên na n yi sôma ne-a, la tûud-n-taag ninga la sor ning yê sên na n ruk-a, tî sã n mik tî soyã yaa wusgo,

la a leb n maan saawar yel-kâng pugê ne sên mi-b n tug n yuuda la nin-sômsã, la sã n yaa hagiimdã, yênda yaa sôma sik ka be a pugê ye, a na n maaname ne a kô n maanã, yê ka baood istihaarã ye, la istihaara wã (bao sômã tûusg ne Wëndã) sîfã, yaa a puvv rakaar a yiibu, rê poorê t'a kos Wënd ne kosg ning sên wa tî yi Nabiyaamã nengê wã (Wënd puvvg la A tulgr be a yînga).

2

Sōmba ne hagiimdā maa ‘Umra maanda t'a toglg ne a Hagiimdā la a ‘Umrā wā Wēnd yīnga (A Naam zēk yā) la bao pēnegr ne Wēnde, la a gūs dūni raabā maa puglg, maa na yul ti b bool foom t'a lagi,

maa maan-ti-b-yā, maa maan-ti-b-wume, ti ad rēnda a yaa sabab n sāmnd tūumdā, ti b ka reegd-a ye,

Wēnd yeelame (A Naam zēk yā):

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَٰهٌ وَحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

(Yeele: "ad mam yaa ned wa yāmb bilgri, ti b tūm wahu ti wat mam nengē, ti ad yāmb Soabā yaa Soab yeng, la ned ning sēn tēed a Soabā segbā, bi a tūm tūum sōma la a ra maan lagem-n-taar ne a Soabā baa fū ye").

[Al-kahf (Vadgā suvra): 110].

La waa hadiis al-Kudsiy pugē:

«أَنَا أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ».

«Maam la lagm-n-taasā sēn yud sek-n-menga n yi lagm-n-taarā, ned ning sēn tuma tūumde n maan n lagm būn-zēng ne Maam a tūumdā pugē, M basd-a lame ne a lagm-n-taarā».⁽¹⁾

(1) A Muslim n togs-a, sōor (2985).

3

**Sōmba ne Hagiimd la ‘Umra rukda t’a bao n
bāg ‘Umrā wā la hagiimdā buvdo, la a bāng
so-toak buvdo taor t’a na n ka yi ye, sēn na
yūlē t’a wa bas būmb sēn yaa waagiba, maa a
wa lu būmb sēn yaa haraam pugē,**

Nabiyaamā yeelame (Wēnd puvsg la A tūgr be a yīnga):

«مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ»

**«Ned ning Wēnd sēn tull a soab ne sōma, A fasemd-a-la
dīinā»⁽²⁾.**

4

**Bee ne hagiimd la ‘Umra rukda t’a yāk
lidg sēn yaa halaal ligd n kēng ‘Umrā wā
la hagiimdā, bala Wēnd yaa Yūlgemde, A
ka reegd ti sā n ka yūlgemde;**

sēn paasde, yaa ti haraam ligdi a yaa sabab ti doaag ka reegdē ye.

5

**Sōmba ne-a t’a tuub n yi zūnuub-rāmb
la Wēn-kusgā,**

yel nins a sēn wēg nebā sānda sā n be a nengē bi a lebs-ba,
la a modge n bao b yarda n yi-ba, zem ti yaa laogo maa arz
eka maa zēng sēn ka rē.

6

**B buv nonglem ne kēnkēnda t’a guls a
noor gomd n base, la būmb ninga a sēn
tar nebā nengē,**

la sēn be yē zugu sēn yaa nebā hake-rāmba, Nabiyaamā yeelame
(Wēnd puvsg la A tūgr be a yīnga):

«مَا حَقُّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ لَهُ شَيْءٌ يُوصِي فِيهِ يَبْتَ لِيْلَتَيْنِ إِلَّا وَوَصِيَّتُهُ مَكْتُوبَةٌ عِنْدَهُ»

**«Ka sōmb ne lslaam, a sēn tar būmb n na n bas sagell a
pugē, t’a gāand yvnd a yiibu, rēndame ti yē noorā gom yaa
sēn guls ti be a nengē»⁽³⁾.**

(2) Al-buḥaarty n togs-a, ne sōor (2738) la a Muslim, ne sōor (1627).

(3) A Abuv Daawud n togs-a ne sōor (4833).

La a bao kaset-rāmb ti b maan guls-kāngā la a yao būmb ning sēn be yē zug sēn yaa sama la a lebs boblā n kō b rāmba, maa a kos b sor sēn na n pa a nengē t'a loogā.

7

B buu nonglem ne kēnkēndā t'a nidg pānga n tūus tūud-n-ta-sōngo la a maan nonglem ti yu sāri wā bāng baoodba, bala woto yaa sabab nins sēn maand-a segl sōngo t'a ra kē tudg-rāmb pugē a hagiimdā la a 'Umrā wā so-toakā pugē,

ne Nabiyaamā sēn yeele (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga):

«الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنِ يُخَالِلُ»؛

«Ned fāa bee a nong-n-taag na-kēndr zugu, bi yāmb yembr fāa tags n ges ned ning a sēn na n ruk n maan a zaoā»⁽⁴⁾ ;

A sēn leb n yeele (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga):

«لَا تَصَاحِبْ إِلَّا مُؤْمِنًا، وَلَا يَأْكُلْ طَعَامَكَ إِلَّا تَقِيٌّ».

«Ra tū rēnda muumin (sūd-kōta) la ra ru fo rubā rēnda Wēn-zoeta»⁽⁵⁾ .

(4) A Abū Daawūd n togs-a ne sōor (4832) la a At-turmīziy, ne sōor (2395).

(5) A At-tabraaniy n togs-a, ne sōor (823).

8

**B buv nonglem ne kēnkēndā t'a puvs
a zakā rāmba la a rog-pētse, la a yagse
la a tūud-n-taas ne Wēnd na wat-ne,**

Nabiyaamā yeelame (Wēnd puvs la A tulgr
be a yīnga):

«مَنْ أَرَادَ أَنْ يُسَافِرَ فَلْيُكَلِّمْ مَنْ يُخَلِّفُ: أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا يُضِيعُ وَدَائِعَهُ»

«Ned ning sēn rat n tug sor bi a yeel neb nins yē sēn basdā:
m bobend-y-la ne Wēnde, Soab ning sēn pa yeebd A boblā»⁽⁶⁾.

La Nabiyaamā (Wēnd puvs la A tulgr be a yīnga) rag n
yume n maan a Şahaabsā Wēnd na-wat-ne ti b yembr fāa sā
n rat n yi so-toaka, n yetē:

«أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ»

«M ruka fo dīnā n bobl Wēnde la f bas-m-yamā
la f tuvm-sōmsā pidsgu»⁽⁷⁾,

La Nabiyaamā (Wēnd puvs la A tulgr be a yīnga) rag n yume
n yet kēnkēndbā sēn wat n baood-b t'a sagl-ba:

«زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»

«Wēnd na paas f Wēn-zoεga, la A yaaf f zūnuubā,
la A yols sōma n kō foom f sēn be zīig ning fāa»⁽⁸⁾.

La raoa n wa Nabiyaamā nengē (Wēnd puvs la A tulgr be a
yīnga) n rat n na n yi sore, n yeele: Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd
puvs la A tulgr be a yīnga) sagl-ma, t'a yeele:

(6) A Ahmad n togs-a a Musnadā pvgē, ne sōor (4524).

(7) A At-turmiziy n togs-a, ne sōor (3444).

(8) A Ahmad n togs-a a Musnadā pvgē, ne sōor (9724).

«أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَالتَّكْبِيرِ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ» فَلَمَّا مَضَى قَالَ: «اللَّهُمَّ ارْزُوقْهُ الْأَرْضَ، وَهَوِّنْ عَلَيْهِ السَّفَرَ».

«M sagenda-flame ne Wēn-zoεεga, la f yeel Allaahv akbarv zī-zēkd zīigē fāa) la nedā sēn wa n loogā, a yeelame: (m Soab A Wēnde, pōd Tēngā a yīnga la F yols sorā a zugv»⁽⁹⁾.

9

A ka zāad lombre la kēma, la wuse, la baaga, so-toakā pugē ye,

ne a Abuv Hurrayrat hadiisā (Wēnd yard be a yīnga) ti Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puvs g la A tulgr be a yīnga) yeelame:

«لَا تَصْحَبُ الْمَلَأَةَ رُفْقَةً فِيهَا كَلْبٌ وَلَا جَرَسٌ».

«Malegsā ka tūud tūud-n-taar ning baaga maa lombr sēn be beenē ye»⁽¹⁰⁾.

(9) A Muslim n togs-a, ne sōor (2113).

(10) Al-bḥaary n togs-a, ne sōor (2593) la a Muslim ne sōor (2770).

10

A sã n rat n yi sorã ne a pagbã a yembre,
t'a sã n tar sên yud pag a yembre, a
maanda poeere, pag ning poeerã sên lu
a soab zugu, yē n yit n tū-a,

ne a 'Aaiša sên yeele (Wënd yard be a yīnga):

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا أَرَادَ سَفَرًا أَقْرَعَ بَيْنَ نِسَائِهِ، فَأَيُّهُنَّ خَرَجَ سَهْمُهَا
خَرَجَ بِهَا مَعَهُ».

«Wënd Tēn-tuvmã (Wënd puvsɣ la A tulgr
be a yīnga) rag n yume t'a sã n rat sore, a
tūusda a pagbã suk ne poeere, rēnd ned ning
puur sên yi-a, yēnda n tūud-a n yi»⁽¹¹⁾.

11

B buv nonglem ne-a, t'a sã n na n yi sor
bı a yi lamus raare, wīntoogã singrē t'a
sã n tõe rē,

Nabiyaamã (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga)
sên maan rē wā yīnga. A Ka'ab Ibn Maaliki
(Wënd yard be a yīnga) a yeelame:

«لَقَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْرُجُ إِذَا خَرَجَ فِي سَفَرٍ إِلَّا يَوْمَ الْحُمَيْسِ».

«Paood Nabiyaamã (Wënd puvsɣ la A
tulgr be a yīnga) sên yita, t'a sã n rat n yi
sore, rēnda lamus raare»⁽¹²⁾.

12

B buv nonglem ne-a t'a yeel zakē yiib
doaagã a bobra sasa la sên pa rē,

n yeel a yiibã sasa:

(11) Al-brhaarty n togs-a, ne sōor (2949).

(12) A Abuv Daawud n togs-a ne sōor (5094).

«بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلِمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ».

«Bismillaah, m bobla m meng ne Wēnde, m Soab a Wēnde m kota gūudum ne Foom, ti m ra wa meneme, maa b menes-m ye, maa m salge, maa ned maan ti m salg ye, maa m wēge, maa b wēg-m ye, maa m maan zulem, maa b maan-m zulem ye»⁽¹³⁾.

B buv nonglem ne-a t'a yeel so-toak dooagã,

13

t'a sã n wa zomb a rûngã, maa silgã, maa zēng sēn pa rē sēn yaa bōn-zomdse:

«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ يَقُولُ: {مُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ} [الزخرف: ١٤] اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ...»⁽¹⁷⁾.

«Allaahv Akbarv, Allaahv Akbarv, Allaahv Akbarv {Subhaanallaḥu Sahara lanaa Haadaa, wamaa kunna lahuu mukriniina, Wa innaa ulaa Rabbinaa laminkalibuvna [Az-huhruf:14]} = Ne Wēnd yuvrã = Yulgr be ne Naab ninga sēn wōra yã wã n kō tōndã, la tōnd ra pa tōe n pēneg-a ye, la ad tōnd lebeng zīiga yaa d Soabã nengē [Az-huhruf: 14], m Soab A Wēnde, tōnd kot-F lame d so-kāngã pvgē, managre la wēnd zoεga, la tumde Fo sēn yarde, m Soab A Wēnde, yols n kō-da d so-kāngã, la F pōd a zarmã n kō-da, m Soab A Wēnde, yaa Foom la Tūud-n-taag sor pvgē, n leb yaa Ledsd zāk rāmbē, m Soab A Wēnde, m kot-F la gūudum n yi sor toom, la gesg sēn yaa nimbaanega, la lebeng wēnga, arzēkē la zak rāmbē...»⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾⁽¹⁶⁾⁽¹⁷⁾.

(13) So-toaka toomã: yaa keelemã. Al-tf̣saah an ma''aaniy Aş-ş̣thaah (4/284).

(14) Al-buhaaṛiy n togs-a, ne sōor (2998).

(15) A Ahmad n togs-a a Musnadã pvgē, ne sōor (6374).

(16) Gesg sēn yaa nimbaanega: yale wã la nimbāanega sū-sāang keelem. Al-tf̣saah an ma''aaniy Aş-ş̣thaah (4/284).

(17) Lebeng zīgã) Yaa lebgrã . Al-tf̣saah an ma''aaniy Aş-ş̣thaah (4/284).

14

**B buu nonglem ne-a t'a ra yi
so-toak a yembr ye, rēnda ne
tūud-n-taase,**

ne Nabiyaamā sēn yeele (Wēnd puusg la A tilgr be a
yīnga):

«لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي الْوَحْدَةِ مَا أَعْلَمُ مَا سَارَ رَاكِبٌ بِلَيْلٍ وَحْدَهُ».

**«Nebā sā n rag n mi būmb ning
mam sēn mi wā, kēnkēnd kōn n
yi yungo a yembr ye»⁽¹⁸⁾.**

(18) A Abuu Daawuud n togs-a, ne sōor (2608).

“

15

**Kēnkēndb yākda b nin-yend
tī yī b taor soaba,**

yē n yud tī b tigim taaba, n leb n yud b na
zems taaba, n leb n tar pāng n yud ne b
na paam b bōn-raabā,

**Nabiyaamā yeelame (Wēnd puvsg
la A tulgr be a yīnga):**

«إِذَا خَرَجَ ثَلَاثَةٌ فِي سَفَرٍ فَلْيُؤَمِّرُوا أَحَدَهُمْ».

**«Neb a tāab sā n na n yī so-toak
bī b lūs b nin-yeng taoore»⁽¹⁹⁾.**

”

(19) A Ahmad n togs-a a Musnadā pvgē, ne sōor (17736).

16

**Yaa a tall nonglem n yals ne būmb
ning Wēnd sēn maan ti yaa tulae n
zao-a wā, sēn yaa tūud-rāmbā, la a
zāag haraam-rāmbā la a tall zug-sōmse,**

n sōng ned ning sēn tar tulsem ne sōngre, la a kō bāngre ned
ning sēn baooda bāngre la a tar tulsem ne bāngrā, la a kō arz
eka, n yāk n kōt sēn na naf yē la a ma-biisā sēn na naf-ba la
b tuls-rāmbē wā.

17

**Sōmba ne-a t'a wusg surfāntā zāab la
so-toakā tulsem-rāmbā,**

bala a tōeeme n wa tar tulsem, ti yelā yaoool n yōse, ti yaa
toog ne-a.

18

**Sōmba ne-a t'a kell n yī yel-kāensā fāa
pugē,**

t'a nengā yaa sēn yōgemde, t'a vum-n-taar yaa yilemde, n
tar nonglem ne a kēes sū-noogo a tūud-n-tāasē wā, bvl yīng
t'a na yī ned b sēn minimd a soaba ti yē me minim nebā.

19

**Sōmba ne-a t'a maan sugr ne būmb
ning sēn paamd-a sēn yaa a tūud-n-taasā
no-baoodmā,**

la b sēn yōsgd a raabā, la maan sōm ne būmb ninga sēn yaa
sōma n yuda, bvl yīng t'a na yī ned b sēn waoogd a soabā
neb svka, n yaa nin-zīsg b mensē wā.

20

**Sōmbame tī kēnkēndb sā n wa tvg n
sig zīig bī b pēneg taaba,**

tī bala Nabiyaamā Ṣahaabs sānda (Wēnd puvsg la A tūgr be a
yīnga) b ra yume tī b sā n sig zīigē, b welgda taaba n kē
ko-sood-rāmbē wā,

tī Nabiyaamā yeele (Wēnd puvsg la A tūgr be a yīnga):

«إِنَّ تَفَرُّقَكُمْ فِي الشُّعَابِ وَالْأُودِيَةِ إِنَّمَا ذَلِكُمْ مِنَ الشَّيْطَانِ»

**«Ad yāmb weel taab n kē tāmsā sēgsē wā
la ko-soodē wā ad yaa Svutāan tvvmd»⁽²⁰⁾,**

Tī b lebg masa rē poorē, n pēnegd taaba, halī tī b sā n tēeg
fuug tī b na n zīndī, sekd-b lame.

21

**B buv nonglem ne-a t'a sā n wa tvg n
sig zīiga, so-toakē wā maa zēng sēn
ka rē,**

sēn yaa sigb zīisē, bī a kos Wēnd ne būmb ning sēn tablg n
yī Nabiyaamā nengē wā (Wēnd puvsg la A tūgr be a yīnga):

(20) A Muslim n togs-a, ne sōor (2708).

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»؛

«A ‘vvdv bi kalumaati Allaahi Attaammaati min šarri maa ḥalaka= m kota gūdum ne Wënd goamã sën pidã, n yi A sën naan fãa wënga»⁽²¹⁾;

Bala a sã n yeel woto, bumb ka namsd-a halı t'a wa tvg n yik zĩ-kãngã.

22

B bvv nonglem t'a maan takbur n yeel "Allaahv akbarv" zĩ-zëkdsë wã, la a maand "subhaanallaah" a sã n wa tvg n sig ko-soodë wã la zĩ-londë wã, a Gëë bir yeelame (Wënd yard be a yĩnga):

"Tõnd ra yume ti d sã n rv yĩngr bi d maan takbure, la d sã n sig tēngr bi d maan Subhaanallaah"⁽²²⁾,

La b ra zëk b koesã ne takburã maaneg ye, Nabiyaamã yeelame (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga):

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْجِعُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ فَإِنَّكُم لَا تَدْعُونَ أَصَمًّا وَلَا غَائِبًا إِنَّهُ مَعَكُمْ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ».

«Yãmb a neba! Yols-y y mense, ad yãmb ka kot wunga, ka Naab sën ka be, ad a bee ne yãmba, ad A yaa Wumda, n Pë»⁽²³⁾.

23

B bvv nonglem ne-a t'a kën yungo, sën tvg n yuda, yungã singrë, ne Nabiyaamã sën yeele (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga):

(21) Al-bvhaariy n togs-a, ne sōor (2994).

(22) Al-bvhaariy n togs-a, ne sōor (2993).

(23) A Abvv Daawvud n togs-a, ne sōor (2571).

«عَلَيْكُمْ بِالْجُنَّةِ؛ فَإِنَّ الْأَرْضَ تُطَوَّى بِاللَّيْلِ».

«Modg-y ne zī-sobdā, ad Tēngā pōta yungo»⁽²⁴⁾.

24

**B buv nonglem ne-a t'a wvsg doos
kosg so-toakā pvgē ne** Nabiyaamā
sēn yeele (Wēnd puvsg la A tūlgr be a
yīnga):

«ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لَا شَكَّ فِيهِنَّ: دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ،
وَدَعْوَةُ الْمَسَافِرِ، وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ».

**«Doos a tāab n be n
reegdē, sik ka b pvgē
ye: b sēn wēg a soab
kosgo, la kēnkēnd
kosgo la roagd sēn na
n kos a biig zugu»⁽²⁵⁾.**

(24) A Ahmad n togs-a a Musnadā pvgē, ne sōor (10771).

(25) A Al-bazaar n togs-a a Musnadā pvgē, ne sōor (10068).

Yiib soabā: Yaa yulgrā so-toakē wā

**Yaa tilae ne kēnkēnd t'a nidg
pāng ne a yulgrā,**

rēnd a yōkda koom n yi rēg-bāanegā, la a so
koom n yi rēg-bedā.

La a sã n ka paam koom,

maa koom n be ne-a la yaa bilfu, t'a tar tulsem
ne-a a rubē la a yūubē, a wēeda tēema.

**La tēemā
wā yalē wā,**

yaa a rik a nus
a yiibā n wē
Tēngā, n saag
a nengā la a
nus a yiibā la
a tal a yiibā.

**La tēemā yulgrā yaa yulgr sēn tar toaag tē
ka,**

rēnd wakat ninga a sēn paam koom, a sāmndame, ti yaa tilae
ne-a t'a tum ne koomā, rēnd a sã n wē tēemā ti yaa genaab n
paam-a, rē poorē t'a wa paam koom yaa tilae ne-a t'a so ge
naabā sēn rag n loogē, la a sã n wē tēem ti yaa we-keenga,

rě poorě t'a paam koom, yaa tulae ne-a t'a yōk koom.
La waa hadiisā pugē:

«الصَّعِيدُ الطَّيِّبُ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ، فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ، وَلْيُمْسِئْ بِشَرِّهِ».

«Ziig sēn yaa yulenga, yaa lslaam koom yōgbo, baa
t'a sã n ka paam koom yuum piiga, la a sã n wa paam
koom bi a zoe Wēnde la a sus-a ne a yīn-gōngā»⁽²⁶⁾.

**Saag na-wuud a yiibā, yaa būmb sēn be sãri
wā pugē,**

sēn tū ne Alkurāanā la hadiisā la Sunnah rāmb zems taabā.

**La b maana sart sēn na paam n saag na-wuud
a yiibā la būmb ning sēn be na-wuud a yiib
buud pugē, sart-rāmba:**

1.

Yaa b yi
na-wuud a
yiibu, maa
suset a yiibu,
sãri wā sēn
kō sore, n
yaa yulma.

2.

Yaa a pid-ba
t'a yaa sēn be
yulgr pugē.

3.

Yaa b lud
farilā zīgē

(26) Al-brhaarty n togs-a, ne sōor (1804), la a Muslim, ne sōor (1927).

4.

Yaa saagrã yɪ rēg-bāanegã koom
kaoobo, rēnd ka sakd ne-a t'a
saage, tɪ sã n yaa genaabo, ka
būmb ning sēn yaa tulae tɪ b so
koom ye.

5.

Yaa tɪ saagrã yɪ wakat ning sãri wã
sēn yāk toagã, yē me yaa raar la
yungo, ned sēn be yiri. **La rasem a
tāab la b yundã ne kēnkēnda,**
la saagrã wakatã sindgã rēnem
saagrã, la a sɛta lɛer (wakat) pisi la a
naas poorē ne ziida, la lɛer (wakat)
pis-yopoe la a yiibu ne kēnkēnda.

La b saagrã sãamdame tı yel a tãabã a yembr sã n wa beẽ:

1. Koomã sã n kao ne bũmb ning sẽn yaa tilae t'a so koom, wala genaab, a saagrã sãamdame tı yaa tilae t'a so.
2. A sã n yiis b yiibã a sẽn saag-b poorẽ.
3. Sãri wã sẽn yãk wakat ningã sã n wa se saagrã me sãamame.

* * *

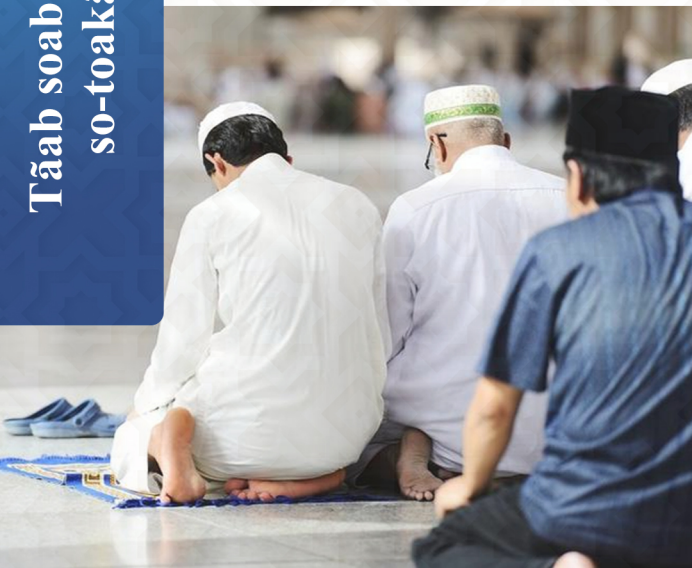
Taab soabā: Puvsgā koeegr so-toakā wakat buudo:

■ Puvsgā koeegr so-toak pugē yē
sōmblemā n yud pidsgā,

la kēnkēnd sã n pids a Puvsgā naas-naase, a
Puvsgā yaa sōma, la a yōsga būmb ning sēn
yaa sōma n yuda.

■ Kēnkēnd singda
koeegrā t'a sã n wa
yi tēngā zags zānga,

la wānde la bāngdbā wvsg na-kēngre.

**La a sã n yi so-toakã wakat sãn kẽ poorẽ,
sakda ne-a t'a kuvg Puvsgã,**

bala yẽnda yii so-toakã taoor ti wakat-kãng na n ka yi ye.

**La sã n yaa
tigim Zafarã
la Laansarã**

la

**Magribã la
Sãanfã ne
taaba,**

yẽ yaa Sũnnah ti b welg ne kẽnkẽnda, t'a sã n wa tar tulsem ne-a, kẽna sã n wa keng ne-a n wogl ne-a, a maanda bũmb ning sãn yaa yol-yol n yuda, zem ti yaa tiging ning sãn na n reng n puvv rēenem wakatã sasa, maa yaa sãn na n yaoolg n puvv yīb soab wakatã sasa.

La kēnkēndā sã n ka tar tulsem ne wakatã tiging bɪ a ra maa Gēm'v ye, bilgri,

wala a sēn na n tɔg n sig zīgē, n ka rat n na n loog zīgē wã
rēnda yīb soabã wakat sēn kē poorē, sōma sēn yud yaa a ra
maan Gēm'v ye, bala yē ka tar tulsem ne-a ye, rē n kut ti
Nabiyaamã (Wēnd pɔɔsg la A tɪgr be a yīnga) ka maan ge
m'v a sēn wa n sig Mina, Wēnd na-wat-ne hagiimdã; bala
tulsem ka be ye.

La sã n yaa Naafil Pɔɔsgo,

ad kēnkēnd pɔɔsda Naafil-rāmba, wala sēn be a yir sēn
pɔɔsd to-to ningã, a pɔɔsda Lɔhaa, la yung Pɔɔsgo, la
Kɪyaam allayl, la yung witre, la zēng sēn ka rē sēn yaa
Naafil-rāmbã, sã n ka Magribã la Zafarã la Sāanfã poor
naafil-rāmbã, rēnd Sunnah yaa t'a ra pɔɔs-b ye.

Sakdame ti b maan naafil bōn-zomdg zugu, ti f sã n be so-toakē:

zem ti yaa sɪlg la mobill la koglg, la sēn wōnd rēnda sēn yaa
bōn-zombdse, la sã n yaa Farila yaa tɪlae t'a sigi, sã n ka
tōog n ka be, t'a konge.

Kēnkēnd puus zīid poorē wā manegdame,

la kēnkēnda a sã n tik limaam a pidsda wala limaamã sēn
pidsd to-to ningã, zem t'a paama Puusgã zãnga, maa rakaar
a yembre, maa sēn paood n ka ta rē, baa a sã n kē limaamã
sahd baasdgē wã taoor t'a na n ka ning sallemã, a pidsdame,
woto la sēn zems bāngdbã koes a yiib yembr pugē.

Naas soabã: Yaa zugd f sên wat n lebg hagimdu maa 'Umra maa so-toaka.

**Sômbame t'a yâg ne lebgrâ la a ra
woglg zîndgã so-toakê wã tı pa tû ne
tulsem ye;**

ne Nabiyaamã koεeg sên yeele (Wënd puvsg
la A tilgr be a yînga):

«السَّفَرُ قِطْعَةٌ مِنَ الْعَذَابِ، يَمْنَعُ أَحَدَكُمْ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ وَنَوْمَهُ، فَإِذَا قَضَىٰ نَهْمَتَهُ
فَلْيُعْجِلْ إِلَىٰ أَهْلِهِ».

«So-toak yaa nang wedga, a gıdgda yâmb ned
kam fãa a rubã, la bôn-yûudi, la a gôeem,
rênd yâmb ned kam fãa sã n sε a raabã be a
yâg n leb a zakã rãmbê»⁽²⁷⁾.

**Rênd a sã n rat n leb a têngê wã a
karemda sorã doaagã a zombgã
wakato,**

la a paasda doaagã zugu:

«أَيُّونَ تَأْتِيُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ».

«Nós retornamos, nós»Aayıbuuna taa-ıbuuna 'aabıduuna
lıRabbınaa haamıduuna. = D yaa lebgdba, n yaa tuubdba,
n yaa tũudba, d pēgda d Soabã».

nos arrependemos, nós adoramos e louvamos nosso
Senhor.»⁽²⁸⁾

(27) Al-buħaarty n togs-a, ne sđor (1797), la a Muslim, ne sđor (1342).

(28) Al-buħaarty n togs-a, ne sđor (4116).

B buu nonglem ne-a t'a yeel a sēn wat n lebgd a sorē wā sēn tablg n yi Nabiyaamā nengē wā Wēnd puvsgr la tulgr be a yīnga t'a sā n da lebg zabrē n watē, bī Hegiimdu, maa Ūmra, a maanda Takbiir zī-zēgdg (Kūnkūbr) fāa Takbiir a tāabo rē poorē t'a yeele:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيُّونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، سَاجِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ».

«Laallaaha illallaah, wahdahuu laa sariika lahuu, lahul Mulku, wa lahul Hamdu, wahuwa alaa kulli saein kadiirun, Aayibuvna taa-ibuvna 'aabiduvna Saagiduvna, hRabbinaa haamiduvna, Soadaka wa'adahuu, wa nasara abdahuu, wa hazamal Ahzaaba wahdahuu. = Soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, Yē a yembre lagem-n-taag ka be ne-A, naamā yaa Yē n so, pēgra me yaa Yē n so, A yaa tōod ne būmb a fāa, D yaa lebgdba, n yaa tuubdba, n yaa tūudba, n yaa Suguud maandba, n pēgd d Soabā, A sidga A pulengā, la A sōng A yambā, la A tōog sulā A yembre».⁽²⁹⁾

(29) Al-buhaaray n togs-a, ne sōor (1797) la a Muslim, ne sōor (1342).

B buu nonglem ne-a t'a sã n yã a têngã bi a yeele:

«آيُّونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ»

«Aayibuuuna taa-ibuuuna 'aabiduuuna liRabbinaa haamiduuuna= D yaa lebgdba, n yaa tuubdba, n yaa tûudba, d pēgda d Soabā»⁽³⁰⁾.

La a yilemda rē halı t'a wa kē a têngã; bala Nabiyaamã (Wënd puvsig la A tulgr be a yînga) maana boto.

A ra wa a zakã rãmb yungo ti tulsem sã n ka be sã n mikame t'a lillgã sã n kaoosame sã n pa a togs-b lame ti b mi tiir t'a wata yungo;

ne Nabiyaamã (Wënd puvsig la A tulgr be a yînga) sên gıdg rē wã, a Gεεbir [bn 'Abdullaah (Wënd yard be b yiibã yînga) a yeelame:

«نَبِيُّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُطَرِّقَ الرَّجُلَ أَهْلَهُ لَيْلًا»

«Wënd Tën-tuvmã (Wënd puvsig la A tulgr be a yînga) gıdgame ti ned ra wa yi sor n ling n kē a zaka rãmbē yung ye»⁽³¹⁾,

La a yam bedr sên be a pvgē, yaa togsg a ye wã sên togsã:

«حَتَّى تَمُشِطَ الشَّعِثَةَ، وَتَسَحِدَ الْمُغِيَّةَ»

«Halı ti b sãas zoob zûnã wã⁽³²⁾, la b pōng kōbdã»⁽³³⁾,

(30) A Muslim n togs-a, ne sōor (715).

(31) (Al-ša'ata:) Zündugrã yaa pag ning wakat sên kaoos ne kaam sōob la zug sãasgo la ([stihdaad] zug-pōngrã yaa bargã tall n pōnge la (Magıbba): b sên bas a soab la b looge, yēnda la pag ning sid sên ka be wã. At-Tahririir fii šarh Şahiih Muslim- Al-aşbahaaniy (Seb-neng: 292).

(32) A An-nasaa'iy n togs-a, ne sōor (9099).

(33) A Muslim n togs-a, ne sōor (715).

La togs a to wā pugē:

«يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَطْرُقَ الرَّجُلُ أَهْلَهُ لَيْلًا، يَتَخَوَّئُهُمْ أَوْ يَلْتَمِسُ عَثْرَاتِهِمْ».

«Wënd Tēn-tvum gidgame (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) ti ned wa tvug n lebg so-toak n kēed a zak rāmb nengē yungo, n tēed t'a na ling-ba, maa a baood b lakre»⁽³⁴⁾.

B buv nonglem ti kēnkēnd sã n wa lebg a so-toakã n watē, bı a sing ne miisr ning sēn be yē kirengã,

n puvsg rakaar a yiib beenē, Nabiyaamã sēn maan rē wā yīnga (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga).

(34) A Muslim n togs-a, ne sōor (2428).

**B buv nonglem ne kēnkēnda t'a sã n wa
tug n lebg a sorē wã, bɪ a maan reem la
yol-yole ne a koambã la a zakã rãmbã
la a yagsã,**

la a maneg n tug-ba tɪ b sã n wa togl-a, yii a Abbaas nengē,
(Wënd yard be b yiibã yīnga), a yeeleme, Wënd Tēn-tvumã
(Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) sēn wa n wa Makã, a
'Abdul Muṭṭalib pendã koam-bāanegã yek-a lame, t'a rik a
yembr a nusē wã la a rik a yembr a poorē wã, t'a 'Abdullaah
lbn Ga'afar yeele, (Wënd yard be a yīnga):

"كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ تَلَقَّيَ بَنَاهُ، قَالَ: فَتَلَقَّيَ بِي وَبِالْحَسَنِ أَوْ
بِالْحُسَيْنِ، قَالَ: فَحَمَلَ أَحَدَنَا يَدَيْهِ وَالْآخَرَ خَلْفَهُ حَتَّى دَخَلْنَا الْمَدِينَةَ."

**"Wënd Tēn-tvumã (Wënd puvsg la A tulgr be a
yīnga) rag n yume t'a sã n yi so-toak n lebg n
wa, b yekd-a-la ne tōndo, tɪ b yek-a ne maam la
a Hasan bɪ yaa a Hʊsayne, t'a rik tōnd d yiibã
a yembre a nugē wã la a yembrã a poorē wã
halɪ tɪ tōnd tug n kē Madiina" ⁽³⁵⁾**

**B buv nonglem ne kūuni, ne sēn be a
pugē sēn yaa sū-noogre la beem yēesgo,**

la b buv nonglem tɪ b reeg kūunã la b maan kūunã buudu n
lebse, la b kisame tɪ fo lebs-a sã n ka mikame tɪ sãri sēn gɪdg
n be a pugē; la woto n kit tɪ Nabiyaamã yeele (Wënd puvsg
la A tulgr be a yīnga):

«تَهَادُوا تَحَابُوا».

«Kō-y taab tɪ y na yɪ taab nonglem» ⁽³⁶⁾.

(35) A Al-bayhaḳiy n togs-a, As-sunan Al-kubraa wã pugē, ne sōor (11946).

(36) A At-tabraaniy n togs-a Awsatē wã, sōor (97).

La kũunã a yaa sabab sãn be nonglemã sabab-rãmb pvgẽ,
lslaambã ne taab svka.

**Kẽnkẽnd sã n wa lebg n wa a tẽngẽ wã,
b buv nonglem ne-a t'a maan
paal-taabã (a kolaar),**

ne sãn tablg n yi Nabiyaam Şahaabsẽ wã (Wẽnd puvsg la A
tılgr be a yĩnga) wala a Anas (Wẽnd yard be a yĩnga) sãn
yeele:

**"B ra yũme tı b sã n yek taaba,
b yõkda taab nusi la b sã n lebg
so-toaka b paanda taaba"⁽³⁷⁾.**

La Wẽnd na pvvs la A tılg tõnd Nabiyaamã a Muhammade.

(37) Al-bchaarty n togs-a, ne sõor (3116) la a Muslim, ne sõor (100).

Sebrã buka

So-toak zvgd la a buɖdo.	3
Rëenem: so-toak zvgd-rãmbã	4
Yiib soabã: Yaa yulgrã so-toakẽ wã	18
Tãab soabã: Puvsgã koeegr so-toakã wakat buɖdo:	22
Naas soabã: Yaa zvgd f sën wat n lebg hagiimdu maa 'Umra maa so-toaka.	26

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

ترجمات متقنة للأحاديث
النبوية وشروحها بأكثر من
لغة (60)

بيان الإسلام
byenah.com

مواد منتقاة للتعريف
بالإسلام وتعليمه بأكثر
من (120) لغة

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

ترجمات متقنة لمعاني
القرآن الكريم بأكثر من
لغة (75)

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

للمزيد
من المواقع الإسلامية
بلغات العالم

مناخ المحتوى الإسلامي
islamcontent.com

مواد إسلامية متنوعة
وشاملة بأكثر من (125)
لغة

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

مواد منتقاة للحجج
والمعتمدين والزوار
بلغات العالم

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

